



Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 5/11

Luksemburg, 9 lutego 2011 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-442/09
Karl Heinz Bablok i in. / Freistaat Bayern

Zdaniem rzecznika generalnego Yves'a Bota, miód zawierający pyłek z kukurydzy MON 810 wymaga zezwolenia na wprowadzenie do obrotu jako żywność wyprodukowana z GMO

Dyrektywa 2001/18¹ stanowi, że GMO (organizmy zmodyfikowane genetycznie) mogą być w sposób zamierzony uwalniane do środowiska lub wprowadzane do obrotu tylko po uzyskaniu zezwolenia.

Zgodnie z rozporządzeniem 1829/2003² zarówno GMO do użytku spożywczego, jak i żywność zawierająca lub składająca się z GMO oraz żywność wyprodukowana lub zawierająca składniki wyprodukowane z GMO wymagają zezwolenia.

W 1998 r. przedsiębiorstwo Monsanto uzyskało zezwolenie na wprowadzenie do obrotu zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy linii MON 810. Ponadto zezwolenie uzyskały również liczne produkty spożywcze pochodzące z kukurydzy linii MON 810, a mianowicie mąka kukurydziana, gluten kukurydziany, kasza kukurydziana, skrobia kukurydziana, glukoza kukurydziana oraz olej kukurydziany.

Kukurydza MON 810 zawiera gen bakterii, który powoduje powstawanie toksyn w kukurydzy niszczących w ten sposób larwy gatunku motyla będącego szkodnikiem kukurydzy, których występowanie stanowi zagrożenie dla rozwoju rośliny.

Freistaat Bayern (kraj związkowy Bawaria, Niemcy) jest właścicielem różnych gruntów, na których w ostatnich latach kukurydza MON 810 uprawiana była w celach badawczych.

Karl Heinz Bablok jest pszczelarzem amatorem, który w pobliżu terenów kraju związkowego Bawaria produkuje miód przeznaczony do sprzedaży oraz na potrzeby własne. Wcześniej produkował również pyłek przeznaczony do sprzedaży jako uzupełniający preparat odżywczy.

W roku 2005 stwierdzono, po pierwsze, obecność DNA MON 810, a po drugie obecność genetycznie zmodyfikowanych białek w pyłku kukurydzy zebrany przez K.H. Babloka z uli wystawionych w odległości 500 m od terenów należących do kraju związkowego Bawaria. Ponadto obecność bardzo małych ilości DNA MON 810 wykryto także w kilku próbkach miodu K.H. Babloka.

Uznawszy, że obecność resztek genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy spowodowała, iż jego produkty pszczelarskie nie nadawały się do wprowadzania do obrotu i do spożycia, K.H. Bablok wszczął przed sądami niemieckimi postępowania przeciwko Bawarii. Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (sąd administracyjny kraju związkowego Bawaria) zwrócił się do Trybunału z pytaniem, czy obecność pyłku genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy w tych produktach pszczelarskich stanowi ich „istotne pogorszenie” w tym znaczeniu, że ich wprowadzenie do obrotu wymagałoby zezwolenia.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/18/WE z dnia 12 marca 2001 r. w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie i uchylająca dyrektywę Rady 90/220/EWG (Dz.U. L 106, s. 1), zmieniona rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 i rozporządzeniem (WE) nr 1830/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. (Dz.U. L 268, s. 24).

² Rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy (Dz.U. L 268, s. 1).

W przedłożonej dzisiaj opinii rzecznik generalny Yves Bot przypomina przede wszystkim, że GMO, jak wszystkie inne organizmy żywe, to byty biologiczne zdolne do replikacji lub przenoszenia materiału genetycznego. Jeżeli chodzi o pyłek kukurydzy, stwierdza, że w wyniku suszenia traci on bardzo szybko zdolność zapłodnienia i staje się materia nieożywioną. Chociaż materia ta może jeszcze zawierać informacje genetyczne, samo występowanie w nim DNA i możliwość wchłonięcia tego DNA przez inne organizmy nie oznaczają jednak, że ten organizm martwy jest nadal zdolny do aktywnego przenoszenia materiału genetycznego.

Mając powyższe na względzie, rzecznik generalny doszedł od wniosku, że **pyłek pochodzący z kukurydzy MON 810**, który nie jest już żywotny, a zatem nie jest zdolny do zapłodnienia, **nie jest organizmem żywym i w konsekwencji nie może być uważany za GMO**.

Y. Bot stwierdził natomiast, że zarówno miód, w którym można wykryć obecność pyłku pochodzącego z kukurydzy MON 810, jak i uzupełniające preparaty odżywcze na bazie pyłku zawierające pyłek pochodzący z tej odmiany kukurydzy **są wyprodukowane z GMO**. Zauważył on w tym względzie, że pyłek ten jest wykorzystywany jako składnik w procesie wytwarzania tych produktów pszczelarskich i że produkty gotowe zawierają jego śladowe ilości.

Następnie rzecznik generalny zaznaczył, że żywność zawierającą materiał pochodzący z genetycznie zmodyfikowanych roślin – niezależnie od tego, czy został on wprowadzony w sposób zamierzony czy niezamierzony – należy zawsze klasyfikować jako wyprodukowaną z GMO. Zagrożenie, jakie dla zdrowia ludzi może stanowić genetycznie zmodyfikowana żywność, jest bowiem niezależne od świadomego lub nieświadomego charakteru wprowadzenia tego materiału do genetycznie zmodyfikowanej rośliny.

Rzecznik generalny stwierdził w końcu, że niezamierzona obecność w miodzie choćby niewielkiej ilości pyłku pochodzącego z odmiany kukurydzy MON 810 powoduje, że miód ten musi uzyskać zezwolenie na wprowadzenie do obrotu. W tym względzie fakt, że pyłek ten pochodzi z GMO, który uzyskał zezwolenie na zamierzone uwalnianie w środowisku, i okoliczność, że niektóre inne produkty pochodzące z tego GMO mogą być legalnie wprowadzane do obrotu jako środki spożywcze, nie są rozstrzygające, gdyż miód zawierający ten pyłek nie jest objęty zezwoleniem wydanym na podstawie rozporządzenia nr 1829/2003.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793